

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
30

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

ISSN 1428-1228

**ANALIZY
RYNKOWE**

WRZESIEŃ 2011

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- III. Krajowa produkcja surowców paszowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Wigier*
- V. Polski handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-616

mgr Marcin Krzemiński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-632

mgr inż. Wiesław Łopaciuk

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-551

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 20.09.2011 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w kwietniu 2012 r.

W 2011 r., mimo wzrostu światowych zbiorów zbóż o prawie 4%, do 1,80 mld ton, rynek, podobnie jak w poprzednim sezonie, pozostanie pod presją popytu, gdyż przewidywana wielkość ich zużycia jest większa od bieżącej podaży. W konsekwencji w sezonie 2011/12 utrzymają się wysokie ceny zbóż, chociaż presja na ich wzrost może być nieco słabsza niż w sezonie 2010/11.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w Polsce w 2011 r. wynoszą 26,2 mln ton i są o 4% niższe od zbiorów 2010 r. Jest to poziom o 1,4 mln ton mniejszy od prognozowanego na sezon 2011/12 ich zużycia.

Krajową produkcję pasz treściwych w sezonie 2010/11 szacuje się na 18,0 mln ton, co w porównaniu z sezonem poprzednim oznacza spadek o 5%. Produkcja pasz zbożowych (zbóż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) spadnie do ok. 16,5 mln ton (o 6%). Produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych może być nieznacznie wyższa niż poprzednim sezonie i wyniesie ok. 1,5 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe, po prawie 6% wzroście w poprzednim roku gospodarczym, w bieżącym sezonie będzie niższe o ok. 4% i wyniesie ok. 21,7 mln ton. Zmniejszenie popytu na pasze treściwe wynika ze spadku pogłowia i produkcji trzody, który tylko częściowo będzie zrekompensowany wzrostem produkcji drobiarskiej. W sezonie 2011/12 popyt na zbożowe surowce paszowe może wynieść 18,0 mln ton, wobec 19,0 mln ton w sezonie poprzednim. Spasanie zbóż w postaci pasz gospodarskich zmniejszy się o prawie 7%, do ok. 12,1 mln ton. Natomiast zużycie zbóż w przemyśle paszowym wzrośnie do 4,4 mln ton. W sezonie 2011/12 obserwuje się dalszy wzrost zapotrzebowania na surowce wysokobiałkowe, które

może wynieść ok. 3,65 mln ton, wobec 3,56 mln ton w sezonie poprzednim.

Sezon 2010/11 charakteryzował się systematycznym wzrostem i wysokim poziomem cen zbóż. W pierwszych dwóch miesiącach sezonu 2011/12 na rynku krajowym miał miejsce spadek tych cen, ale ich poziom był o kilkadziesiąt procent wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. W kolejnych miesiącach bieżącego sezonu można spodziewać się stabilizacji cen. Przewiduje się, że średnie ceny pszenicy paszowej w IV kwartale 2011 r. mogą wynieść 700-750 zł/t, a żyta 630-680 zł/t. Nadal duże będą różnice pomiędzy cenami ziarna o parametrach konsumpcyjnych i paszowych. W drugiej części sezonu należy oczekiwać powolnego, sezonowego wzrostu tych cen. Również ceny surowców wysokobiałkowych będą równie wysokie jak w poprzednim sezonie. Wprawdzie ceny komponentów białkowych na świecie mogą się nieznacznie obniżyć, ale w związku z osłabieniem złotego wzrosną koszty ich importu. W tej sytuacji brak jest przesłanek wskazujących na obniżenie cen pasz przemysłowych, które będą wysokie w ciągu całego sezonu 2011/12.

Produkcja pasz przemysłowych w 2010 r. wyniosła 7,91 mln ton, wobec 7,25 mln ton w 2009 r. Produkcja pasz dla drobiu zwiększyła się o 6,5%, do 5,12 mln ton, a dla trzody i bydła wzrosła o 15 i 17%, odpowiednio do: 1,69 i 0,78 mln ton.

W 2011 r. utrzymuje się wzrost produkcji pasz przemysłowych, ale jego dynamika wyraźnie osłabła. W I półroczu bieżącego roku pasze przemysłowe relatywnie potaniały w stosunku do zbóż, co mogło skłaniać producentów żywca wieprzowego do zwiększenia zakupów mieszanek pełnoporcjowych, mimo

pogorszenia opłacalności chowu. Ponadto utrzymywał się wzrost popytu na pasze dla drobiu, stymulowany kilkuprocentowym wzrostem produkcji drobiarskiej. W II półroczu będzie utrzymywać się wzrost produkcji pasz dla drobiu, ale obniży się produkcja pasz dla trzody. W całym 2011 r. produkcja pasz przemysłowych może wynieść ok. 8,15 mln ton i będzie o ponad 3% wyższa niż w 2010 r. Prawdopodobnie jeszcze niższe tempo wzrostu produkcji pasz może mieć miejsce w 2012 r., a jej wolumen będzie tylko nieznacznie wyższy niż w bieżącym roku.

W 2011 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa firm objętych sprawozdawczością finansową nieznacznie się pogorszyła w stosunku do roku poprzedniego. Według wstępnych wyników finansowych za I półrocze 2011 r. nastąpił wzrost przychodów, ale zmniejszyły się zyski. Pogorszyła się rentowność, obniżył się także poziom bieżącej płynności finansowej, ale pozostał na poziomie uznawanym za bezpieczny. Można przypuszczać, że do końca 2011 r., jak również i w 2012 r. w przemyśle paszowym powinna utrzymać się w miarę korzystna koniunktura, ale wyniki ekonomiczno-finansowe mogą być nieco gorsze niż w dwóch ostatnich latach.

Import głównych surowców paszowych będzie o ok. 4% niższy od ubiegłorocznego i wyniesie ok. 3,97 mln ton. Prawie 2,8 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, z tego 1,85 mln ton śruty sojowej i 0,68 mln tony śruty słonecznikowej. O blisko 20%, do 1,24 mln ton zmniejszy się import zbożowych surowców paszowych. Eksport zbożowych surowców paszowych może wynieść ok. 850 tys. ton, wobec niespełna 1 mln ton w sezonie poprzednim, a surowców wysokobiałkowych ok. 600 tys. ton i pozostanie na poziomie ubiegłorocznym.

SUMMARY

In 2011, despite a nearly 4% increase in the global cereal crops, to the level of 1.80 billion tonnes, the market has remained under pressure of demand, as in the previous season, with the projected consumption exceeding the current supply. In consequence, prices of cereals will remain high in the 2011/12 season, though the growth pressure may be slightly weaker than in the 2010/11 season.

According to preliminary estimates, cereal crops in Poland in 2011 amount to 26.2 million tonnes and are 4% lower than in 2010. This level is 1.4 million tonnes lower than the consumption level projected for the 2011/12 season.

Domestic production of concentrated feedingstuffs in the 2010/11 season is estimated at 18.0 million tonnes which, in comparison to the previous season, amounts to a 5% drop. The production of cereal feedingstuffs (fodder cereals and bran obtained in the process of grinding cereals into flour and groats) will decrease to approximately 16.5 million tonnes (by 6%). The production of high-protein fodder raw materials may be slightly higher than in the previous season, amounting approximately to 1.5 million tonnes.

Following a nearly 6% growth in the previous economic year, the domestic market demand for concentrated feedingstuffs will be 4% lower, amounting to approximately 21.7 million tonnes. A decreased demand for concentrated feedingstuffs results from a decline in the livestock and production of pigs, which will be only partly compensated by the increasing production of poultry. In the 2011/12 season the demand for cereal fodder raw materials may reach 18.0 million tonnes, against 19.0 million tonnes in the previous season. Domestic consumption of cereals used as feedingstuffs will decrease by nearly 7%, to the level of approximately 12.1 million tonnes. On the other hand, the consumption of cereals in the feedstuff industry will grow to 4.4 million tonnes. In the 2011/12 season a further

growth in the demand for high-protein raw materials is observed, which may amount to approximately 3.65 million tonnes, against 3.56 million tonnes in the previous season.

The 2010/11 season was characterised with a gradual growth and a high level of cereal prices. In the first two months of the 2011/12 season, a drop in those prices occurred on the domestic market, though their level was still several dozen percent higher, as compared to the corresponding period of the previous year. The prices are expected to stabilise in subsequent months of the current season. It is projected that the average prices of fodder wheat in the fourth quarter of 2011 may reach PLN 700-750 per tonne and those of rye PLN 630-680 per tonne. The differences between the prices of bread grain vs. feed grain will remain large. In the second part of the season, a slow and seasonal growth in those prices can be expected. The prices of high-protein raw materials will also be as high as in the previous season. Although the global prices of protein components may slightly drop, the costs of their imports are likely to grow, due to the weakening zloty. In these circumstances, there are no signs anticipating a drop in the prices of manufactured feedingstuffs, which will remain high for the entire 2011/12 season.

The production of manufactured feedingstuffs in 2010 amounted to 7.91 million tonnes, against 7.25 million tonnes in 2009. The production of feedingstuffs for poultry increased by 6.5%, to the level of 5.12 million tonnes, and for pigs and cattle 15 and 17%, respectively, to the levels of 1.69 and 0.78 million tonnes.

A growth in the production of manufactured feedingstuffs has continued in 2011, but its dynamics has considerably weakened. In the first half of 2011 manufactured feedingstuffs became relatively cheaper in relation to cereals, which might encourage the producers of cattle to increase their purchases of full-ration mix, despite the decreased profitability of breeding.

The demand for poultry feedingstuffs also continued to grow, stimulated by a several-percent growth in the production of poultry. In the second half of 2010 an increase in the production of poultry feedingstuffs will be maintained, but the production of pig feedingstuffs will decline. Throughout 2011 the production of manufactured feedingstuffs may reach approximately 8.15 million tonnes, being more than 3% higher than in 2010. An even lower growth rate in feedingstuffs production is likely to occur in 2012, and the production volume will be only slightly higher than in the current year.

In 2011 the economic and financial situation of the enterprises covered by financial reporting slightly declined in relation to the previous year. According to preliminary financial results for the first half of 2011, revenues grew but profits shrank. Profitability worsened, and the level of current financial liquidity dropped, though it is still considered safe. It can be anticipated that until the end of 2011, as well as in 2012, relatively favourable business conditions should continue in the feedstuff industry. However, the economic and financial results may be slightly worse than in the last two years.

The imports of major fodder raw materials will be approximately 4% lower than in the previous year, amounting to approximately 3.97 million tonnes. The imports of high-protein raw materials is estimated slightly below 2.8 million tonnes, of which 1.85 million tonnes is soya meal and 0.68 million tonnes sunflower meal. The imports of cereal raw materials used in the production of feedingstuffs will decrease by nearly 20%, to the level of 1.24 million tonnes. The exports of cereal raw materials used in the production of feedingstuffs are likely to reach approximately 850 thousand tonnes, against less than 1 million tonnes in the previous season, whereas the exports of high-protein raw materials will be approximately 600 thousand tonnes and will remain at the previous year's level.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek mięsa (41) • wrzesień 2011,
2. Rynek ryb (16) • październik 2011,
3. Rynek zbóż (41) • październik 2011,
4. Rynek ziemniaka (38) • październik 2011,
5. Rynek rzepaku (40) • październik 2011,
6. Rynek drobiu i jaj (40) • listopad 2011,
7. Rynek owoców i warzyw (39) • listopad 2011,
8. Popyt na żywność (13) • marzec 2012,
9. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (39) • marzec 2012,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (35) • marzec 2012,
11. Rynek pasz (31) • kwiecień 2012,
12. Rynek mleka (42) • kwiecień 2012,
13. Rynek ryb (16) • kwiecień 2012,
14. Rynek zbóż (42) • maj 2012.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wiernie odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdą Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2011 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa, tel.: (22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>